

Vöyri, Bergby, Gullydynt
muinaisjäännösalueen
tarkastus 8.8.1974.

peruskartta
1333 09 VÖRÄ
x = 7002 98
y = 561 80
z n. 17,5

Mirja Miettinen
Liitteenä ote peruskar-
tasta.

Heinäkuun alussa 1974 näki allekirjoittanut sanomalehtiutuisen (Hufvudstadsbladet), jossa kerrottiin rakennustöiden aloittamisesta Vöyrin Gullydyntillä. FM Marianne Schauman-Lönnqvist, joka kesäkuun lopulla oli pitänyt Vaasan kesäyliopistoon liittyvää esihistorian kurssia Vöyrillä, oli kurssiryhmän kanssa käynyt myös Gullydyntillä ja todennut, että niemekkeen luoteiskärkeen todella nousee rakennus. Häneltä sain heinäkuun lopulla Helsingissä käydessäni varmistuksen asiasta.

Tarkastusmatka Vöyrille suoritettiin 8.8.1974. Oppaana toimi rak. mestari Ole Storsved Vaasasta, jonka autolla matka Vöyrillä pääasiassa tehtiin. Hänen ilmoituksensa perusteella tarkastin samalla muutamia muita Vöyrin löytöpaikkoja (Lågpeltkangas, Tunis, Kaparkullen).

Gullydyntin mäki kasvaa nykyisin melko tiheää metsää ja pensaikkoa, joten paikalla orientoituminen on hankalaa. Rakenteilla oleva, elokuussa jo melkein vesikattoon ehtinyt kesähuvila sijaitsee mäen luoteiskärjessä, kapealla kannaksella kaikkein luoteisimman, peltoon pistävän niemekkeen tyvessä (ks. karttaliite). Rakennuksen etelä- ja itäpuolella, teiden vierillä on edelleen näkyvissä vanhojen hiekkakuoppien jälkiä. Myöhemmin kuoppia on käytetty kaato-
paikkoina.

Rakennuksen perustuskaivannosta nostetusta maasta, joka oli hyvin hienoa, harmaankeltaista hiekkaa, osaksi hiesua, poimittiin neljä palanutta savipalaa, ilmeisesti savitiivistettä (KM 19457). Hiekassa oli lisäksi mm hiiltä, tiilenpaloja, lasia, rautanauvoja, jne, mutta niiden kuulumisesta mahdolliseen esihist. muinaisjäännökseen ei enää saatu selvyyttä. Ilmeisesti ne ovat rakennusjätteitä suurelta osalta.

Pelloilta rakennuksen ympäriltä ei löydetty mitään esihistorialliseen muinaisjäännökseen viittaavaa. Heinän sänki sekä kasvullisuus haittasi kuitenkin havaintojen tekoa pellolla.

Rakennusta tekevä maanomistaja kävi myös paikalla. Häneltä tiedusteltiin oliko jotain poikkeavaa havaittu perustusta tehtäessä. Hänen kertomansa mukaan perustusta oli kaivettu kaivinkoneella, eikä siinä yhteydessä huomattu katsoa pieniä yksityiskohtia.

Paikalla olisi kuitenkin pitänyt suorittaa koekaivaus ennen rakennustöiden alkua, varsinkin kun nyt jälkeenpäin näyttää siltä että rautakautinen asuinpaikka/kalmisto (?) jatkuu viljelystien pohjoispuolellekin. Hackmanin kartan mukaan v:ltä 1920 n. 40-50 m rakennuspaikan eteläpuolella olevista hiekkakuopista on löytynyt savitiiviste-paloja.

Koekaivauksen tekemiseen ei kuitenkaan ole ollut mitään mahdollisuuksia, koska Vöyrin kunta ei ottanut asianmukaisella tavalla yhteyttä Museovirastoon ennen rakennusluvan myöntämistä. Tieto rakennushankkeesta tuli siis vasta siinä vaiheessa kun työt olivat jo täydessä käynnissä. Kuntaan on nyt otettu yhteyttä asiassa.

Helsinki 17.12.1974

Mirja Miettinen

